

Παίρνοντας στα χέρια μου τούτη τη μικρή ποιητική διαθήκη του Μιχάλη Τάτση ,βρέθηκα σε μεγάλο δίλημμα όσον αφορά τη φυσιογνωμία του κειμένου του. Αναρωτήθηκα αν όντως αυτή η δουλειά μπορεί να ενταχθεί ανεπιφύλακτα στο χώρο της ποίησης ή αν ο καταγγελλικός λόγος του δημιουργού απλώς εισβάλλει στα χωράφια της μεγάλης αυτής μάγισσας ,για να προσδώσει κάτι από τη διαχρονική γοητεία της σε μια σειρά αφορισμών . Διότι αυτό που φαίνεται ολοκάθαρα στην πρώτη ανάγνωση του έργου, είναι η συνειδητή επιλογή του δημιουργού να παραμερίσει τα συστατικά αυτού που έχουμε συνηθίσει να αποκαλούμε λογοτεχνικό ύφος και να αναδείξει με μια γλώσσα συχνά χυδαία και ασυγκράτητη το πολιτικό του όραμα . Κι εδώ είναι που επανέρχεται το κοινότοπο πια στην εποχή μας αλλά πάντα ζωντανό ερώτημα αν και σε ποιο βαθμό και σε ποια αναλογία μπορεί η τέχνη να υπηρετεί το πολιτικό μήνυμα ,χωρίς να κινδυνεύει να κατηγορηθεί ότι καταπέφτει στην περιοχή του γραφικού και του απλοϊκού .

Η αλήθεια είναι πως διαβάζοντας τα κείμενα του Τάτση είχα συχνά την εντύπωση πως διάβαζα μια ιδιόμορφη επαναστατική προκήρυξη με λογοτεχνικά χρώματα ,που όχι μόνο δεν κρύβει αλλά ίσα-ίσα επιδιώκει να διαλαλήσει τον αντισυμβατικό της χαρακτήρα και ίσως και τη διάθεσή της να αλλάξει τη διαλεκτική περί του τι μπορεί να είναι και να κάνει η ποίηση .Αληθινό είναι επίσης ότι ο Τάτσης δεν ανακαλύπτει νέους πλανήτες με τη συγγραφική του επιλογή .Αρκετοί δημιουργοί που είχαν ως αφετηρία τους το περιθώριο ,όπως εκείνος , κατάφεραν ν' απελευθερώσουν την αντικομοφομιστική τους ιδεολογία σε αξιόλογες ποιητικές μορφές , με χαρακτηριστικότερο παράδειγμα ίσως την Κατερίνα Γώγου ,και γιατί όχι και τον Πάυλο Σιδηρόπουλο . Στις περιπτώσεις αυτές μάλιστα αισθάνεται κανείς πως το μεγαλείο της ποίησης δεν υποσκελίζεται από την όποια ιδεολογική εμμονή του δημιουργού ,ότι ποιητικός ρυθμός και ιδέα βρίσκονται σ' ένα αρμονικό συνταίριασμα . Παράλληλα , δεν ξέρω κατά πόσο ο Τάτσης είχε κατά νου , γράφοντας με τον τρόπο του τα ποιήματα αυτά , την ποίηση της αμερικανικής beat λογοτεχνικής γενιάς και δημιουργούς όπως η ιέρεια του ροκ , Patti Smith .

Πέρα όμως από όλες αυτές τις ενστάσεις , εδώ υπάρχει κάτι που δεν μπορεί με κανέναν τρόπο να αμφισβητηθεί .Κι αυτό είναι η πίστη του Μιχάλη Τάτση στην αλήθεια του έργου του , αλήθεια που εξαργυρώθηκε με την αυτοχειρία του δημιουργού ,χωρίς από την άλλη αυτό να σημαίνει ότι μια τέτοια πράξη εξαγνίζει τις όποιες αδυναμίες της δημιουργίας του .Το ξαναλέω λοιπόν : μέσα στα ποιήματα αυτά , με δεδομένο τον άτεχνο και απόλυτα στρατευμένο χαρακτήρα τους ,κυλάει κάτι ζωντανό αν και μοχθηρό .Κάτι που σε κάνει ν' αναρωτιέσαι γιατί η ρίζα ορισμένων ανθρώπων τους κάνει να επαναστατούν απέναντι σε κάθε μορφή ταύτισης με τους κανόνες των άλλων .Αν δηλαδή πρόκειται για ένα είδος τύφλωσης μπροστά σ'αυτό που αδυνατούν ή και φοβούνται να πλησιάσουν ,ή αν όλο αυτό γεννιέται από ένα συναίσθημα υπεροχής που τους κάνει να εντάσσουν τον εαυτό τους στην κατηγορία των εκλεκτών .

Ξεπερνώντας επομένως την αρχική δυσπιστία κι ακολουθώντας το παιχνίδι με τους όρους του δημιουργού του , στάθηκα και παρατήρησα καλύτερα τούτο το έργο .Κι ανακάλυψα μπροστά και πίσω απ' τους αφορισμούς του αρκετές αρετές . Αντίκρισα τον ωμό ρεαλισμό της γραφής του **[Ανοίγεις τα πόδια , πολιτεία ξεδιάντροπη ξανά ,και με ξερνάς γυμνό στον κόσμο. Κι έπειτα**

μου τα παίρνεις όλα ως το ένα .Σκυφτός , στα τέσσερα , σκυλί να σου φιλώ τα πόδια] ,εξπρεσσιονιστικές αναλαμπές απίστευτης έντασης [Ποτάμι σκοτεινό σκυλί γάβγισε τ' όνομά μουΜπήξε βαθιά τα δόντια σου στην ξύλινή μου φύση και δάγκωσε και ξέσκισε και μάτωσε τα ούλα σου πάνω στ' ανθόκλαδά μου!] ,τον ατημέλητο λόγο που δεν πειθαρχεί σε συντακτικά σχήματα και κανόνες , την επίθεση στα κλασικά συστατικά του ωραίου [Θα δεις τότε το φόνο μου ν' ανθίζει και τη ζωή σου να διασπαθίζεται ,πολιτεία στρεψόδικη] ,τους απόηχους από το δημοτικό τραγούδι να μπλέκονται ίσως αυθόρμητα στα χείλη του ,έτσι που και τα πιο φρικτά νοήματα ,κλεισμένα μέσα στο μουσικό σχήμα του δεκαπεντασύλλαβου , ν' αποκτούν μιαν αλλοπρόσαλλη ομορφιά [Φτύνω τις σάρκες αίματα και ξεροκαταπίνω] , τις λέξεις να έρχονται στην επιφάνεια ατόφιας , μέσα απ' τις σκοτεινότερες πληγές του μυαλού , απρόθυμες να υποκύψουν στα τεχνάσματα της λογικής.

Αυτά νομίζω πως αρκούν , για να χαρίσει κανείς σ' έναν άνθρωπο που προτίμησε να βαδίζει έξω από τις συμβατικές γραμμές , την τιμή να περιληφθεί στον από τη φύση του αντισυμβατικό κόσμο της ποίησης .

Κώστας Τσιαχρής, 3-2-2013, στο blog «ένα καταφύγιο για τους λάτρεις της τέχνης»